

**ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅԱՆ
ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ
ՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՄԻԱՎՈՐՄԱՆ
ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ
ՏԱՐԵԿԱՆ ՊԼԱՆ-ԾՐԱԳԻՐ**

« 2022 - 2023 » ուսումնական տարի

ԴԴ ԳԳՄ ԱԵ «Վերականգնման Զ. Վերականգնման»
ուսումնական հաստատության անվանումը

անվանում անվանում-Գրություն» ՊՐ ՎԵԳ

«Վերականգնման» և «Գրություն»
առարկայական մեթոդական միավորման անվանումը

ՄԱՏՅԱՆԻ ԼՐԱՑՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

1. Մատյանը նախատեսված է ուսումնական հաստատության առարկայական մեթոդական միավորման աշխատանքային տարեկան պլան-ծրագրի կազմելու համար:
2. «Մեթոդական միավորման կողմից (Նախորդ) «___-___» ուսմնական տարում **կատարած աշխատանքների համառոտ նկարագրությունը**» բաժնում հանգամանալից նկարագրվում է **նախորդ ուսումնական տարում ձեռնարկված դրական արդյունքները**՝ միաժամանակ շարադրվում է նաեւ թույլ տրված սխալների ու բացթողումների:
3. «Մեթոդական միավորման կողմից (Նոր) «___-___» ուսումնական տարում **կատարելիք ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների հիմնական ուղղությունների նկարագրությունը**» բաժնում հանգամանալից նկարագրվում է **նախորդ ուսումնական տարում ձեռնարկված բաց թողումների եւ չիրականացված աշխատանքների շտկման մասին ծրագրային դրույթները**:
4. Մեթոդական միավորման ուսումնադաստիարակչական **աշխատանքների** «___-___» ուսումնական տարում **պլան-ծրագիրը ըստ ամիսների**» բաժնում գրանցվում է ըստ ուսումնական ամիսների պլանավորված աշխատանքների համառոտ բովանդակությունները, կատարող պաշտոնյաների տվյալները, ինչպես նաեւ կատարման մասին համապատասխան տեղեկատվությունները:
5. Մեթոդական միավորման որոշումներով ընդունված «___-___» ուսումնական տարվա **համադպրոցական ուսումնադաստիարակչական միջոցառումները եւ դպրոցական, առարկայական օլիմպիադաները**» բաժնում լրացվում է մեթոդական միավորման որոշումով կամ որոշումներով ընդունված համադպրոցական միջոցառումների եւ դպրոցական օլիմպիադաների իրագործման ժամկետների ու պատասխանատուների մասին տվյալները:
6. Մեթոդական միավորման կողմից «___-___» ուսումնական տարվա ընթացքում **կազմակերպվելիք սեմինարները, մանկավարժական ընթերցումները եւ մեթոդական խորհրդատվությունները**» բաժնում գրվում է մեթոդական միավորման որոշումով կամ որոշումներով ընդունված համապատասխան միջոցառումների ժամկետների ու պատասխանատուների մասին տվյալները: Հատկապես կարելի է պետք մեթոդական խորհրդատվությունները եւ անհրաժեշտ է այն նպատակային պլանավորել սկսնակ ուսուցիչների ու ծնողների համար:
7. Մեթոդական միավորման անդամների կողմից «___-___» ուսումնական տարվա ընթացքում **կատարվելիք փոխադարձ դասալսումները**» բաժնում պլանավորվում է գրանցվում է փոխադարձ դասալսումների ժամկետների, դասալսման նպատակների ու դասը լսողների տվյալները:
8. Մեթոդական միավորման եւ տնօրինության կողմից «___-___» ուսումնական տարվա ընթացքում **կազմակերպվող գրավոր աշխատանքների ամփոփիչ արդյունքները**» բաժնում գրանցել տվյալ ուսուցչի մոտ տվյալ դասարանում տրված գրավոր աշխատանքներից ստացված գնահատականների ամփոփ տվյալները:
9. «___-___» ուսումնական տարվա առարկայական **պետական ծրագրերի կատարողականի ուսումնասիրությունները**» բաժնում հնթացս՝ ըստ կիսամյակների գրանցել ուսուցիչների կողմից կատարած պետական ուսումնական պլանով նախատեսված ժամաքանակի կատարողականը: Ուսումնական տարվա ավարտին համարագումարի բերել պետական ծրագրի կատարողականը եւ «*ընդամենը ժամ*» սյունակում գրանցել տարվա պետական ուսումնական ծրագրի կատարած (չկատարածը փակագծում) ամփոփ թվային տվյալները:

ԲՈՎԱՆԳԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

1. Մատյանի լրացման կարգը -----
2. Զեղվածքներ ՀՀ օրենսդրությունից՝ «Հանրակրթության մասին օրենք» (Կրճատումներով) -----
- ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ՄԵԹՈՂԱԿԱՆ ՄԻԱՎՈՐՄԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՏԱՐԵԿԱՆ ՊԼԱՆ-ԾՐԱԳԻՐ**
3. Մեթոդական միավորման կազմի կրթական եւ աշխատանքային տվյալների մասին աղյուսակ -----
4. (Նախորդ) «___-___» ուսմնական տարում **կատարած աշխատանքների համառոտ նկարագրությունը** -----
5. (Նոր) «___-___» ուս. տարում **կատարելիք աշխատանքների հիմնական ուղղությունների նկարագրությունը** -----
6. Մեթոդական միավորման ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների «___-___» ուսումնական տարվա պլան-ծրագիրը ըստ ամիսների -----
7. Մեթոդական միավորման որոշումներով ընդունված **համադպրոցական ուսումնադաստիարակչական միջոցառումները եւ դպրոցական, առարկայական օլիմպիադաները** -----
8. Մեթոդական միավորման կողմից «___-___» ուսումնական տարվա ընթացքում **կազմակերպվելիք սեմինարները, մանկավարժական ընթերցումները եւ մեթոդական խորհրդատվությունները** -----
9. Մեթոդական միավորման անդամների կողմից «___-___» ուսումնական տարվա ընթացքում **կատարվելիք փոխադարձ դասալսումները** -----
10. Մեթոդական միավորման եւ տնօրինության կողմից «___-___» ուսումնական տարվա ընթացքում **կազմակերպվող գրավոր աշխատանքների ամփոփիչ արդյունքները** -----
11. «___-___» ուսումնական տարվա **առարկայական պետական ծրագրերի կատարողականի ուսումնասիրությունները** -----

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ

ՀԱՆՐԱԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ

(Կրճատումներով)

ՀՕ-160-Ն, 10.07.2009 թ., www.arlis.am

Հոդված 4. Հանրակրթության բնագավառում պետական քաղաքականությունը

1. Հայաստանի Հանրապետությունը հռչակում և երաշխավորում է հանրակրթության բնագավառի զարգացումը՝ որպես անհատի և հասարակության անվտանգության և կայուն զարգացման ապահովման, հայ ինքնության պահպանման կարևոր երաշխիք:
2. Հանրակրթության բնագավառում պետական քաղաքականության հենքն ազգային դպրոցն է, որի գլխավոր նպատակը համակողմանիորեն զարգացած, հայրենասիրության, պետականության և մարդասիրության ոգով դաստիարակված և մասնագիտական կողմնորոշում ունեցող անձի ձևավորումն է:
3. Հայաստանի Հանրապետությունն ապահովում է կրթության ժողովրդավարական և աշխարհիկ բնույթը:
4. Հիմնական ընդհանուր կրթությունը պարտադիր է, բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի:
5. Միջնակարգ կրթությունը պետական ուսումնական հաստատություններում անվճար է:
6. Հայաստանի Հանրապետությունում իրականացվում է 12-ամյա միջնակարգ կրթություն:
7. Հանրակրթության բնագավառում պետական քաղաքականության կազմակերպական հիմքը կրթության զարգացման պետական ծրագիրն է:
8. Ուսումնական հաստատություններում արգելվում է իրականացնել քաղաքական գործունեություն կամ քարոզչություն:

Կրոնական գործունեությունը և քարոզչությունն ուսումնական հաստատություններում արգելվում են, բացառությամբ օրենքով սահմանված դեպքերի:

9. Հայաստանի Հանրապետությունում հանրակրթությունն իրականացվում է գրական հայերենով՝ «Լեզվի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի պահանջներին համապատասխան, բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի:

10. Հայաստանի Հանրապետության ազգային փոքրամասնությունների հանրակրթությունը կարող է կազմակերպվել իրենց մայրենի կամ ազգային լեզվով՝ հայերենի պարտադիր ուսուցմամբ:

(4-րդ հոդվածը լրաց. 22.12.2010 թ., ՀՕ-30-Ն)

Հոդված 5. Հանրակրթության նպատակները և պետական քաղաքականության սկզբունքները

1. Հանրակրթությունը նպատակաուղղված է սովորողի մտավոր, հոգևոր, ֆիզիկական և սոցիալական զարգացմանը, նրա անձի՝ որպես ապագա քաղաքացու ձևավորմանը, ինքնուրույն կյանքի, մասնագիտական կողմնորոշմանը և մասնագիտական կրթության նախապատրաստմանը:

2. Հանրակրթության բնագավառում պետությունը երաշխավորում է հետևյալ սկզբունքների ապահովումը.

1) հանրակրթության մարդասիրական բնույթը, ազգային և համամարդկային արժեքների, մարդու կյանքի ու առողջության, անհատի ազատ և համակողմանի զարգացման առաջնայնությունը, քաղաքացիական գիտակցության կարևորումը, անհատի և նրա իրավունքների ու ազատությունների նկատմամբ հարգանքը, արժանապատվությունը, հայրենասիրությունը, աշխատասիրությունը, պատասխանատվությունը, հանդուրժողականությունը, բնապահպանական աշխարհայացքի ձևավորումը.

2) հանրակրթության հավասար հնարավորությունները, մատչելիությունը, շարունակականությունը, հաջորդականությունը և համապատասխանությունը սովորողների զարգացման մակարդակին, առանձնահատկություններին ու պատրաստվածության աստիճանին.

3) հանրակրթության բնագավառում ժողովրդավարական կառավարման սկզբունքների ապահովումը.

4) ուսումնական հաստատություններում ստեղծագործական աշխատանքի խթանումը, սովորողների վերլուծական, քննադատական մտածողության, գիտելիքների ինքնուրույն ձեռքբերման և կիրառման, տեղեկատվական տեխնոլոգիաների օգտագործման ունակությունների զարգացման առաջնայնությունը.

5) հանրակրթության որակի շարունակական բարելավումը, միջազգային չափանիշներին համապատասխանությունը, ինչպես նաև միջազգային կրթական համակարգին ինտեգրումը.

6) ուսումնական հաստատությունների ինքնավարության և պետական վերահսկողության հավասարակշռումը.

7) անկախ կազմակերպական-իրավական ձևից՝ ուսումնական հաստատությունների և դրանցում սովորողների ու աշխատողների իրավահավասարությունը.

8) հանրակրթական և այլ կրթական ծրագրերի փոխհամաձայնեցվածությունը:

Հոդված 6. Հանրակրթության պետական չափորոշիչը

1. Հանրակրթության պետական չափորոշիչը ներառում է հանրակրթական հիմնական ծրագրերի՝

1) ուսումնական բնագավառներն ու կրթության բովանդակության բաղադրիչները.

2) շրջանավարտներին ներկայացվող որակական պահանջները՝ ըստ կրթական աստիճանների և ուսումնական բնագավառների.

3) հենքային ուսումնական պլանը և առարկայացանկերի ձևավորման հիմնական սկզբունքները.

4) սովորողների գնահատման ձևերը, սանդղակը, հաշվառման կարգը:

2. Հանրակրթության պետական չափորոշիչի պահանջները պարտադիր են կրթական ծրագրերի և ուսումնական հաստատությունների համար:
3. Հանրակրթության պետական չափորոշիչը հաստատում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը:
4. Հենքային ուսումնական պլանը սահմանում է հանրակրթական հիմնական ծրագրերի նորմատիվային ծավալը՝ ըստ ուսումնական տարիների՝ արտահայտված ուսումնական պարապմունքների ժամաքանակով (դասաժամերով), ներառյալ՝ ուսումնական բնագավառներին հատկացվող պարտադիր նվազագույն ժամաքանակները:
5. Ուսումնական բնագավառներին հատկացվող պարտադիր նվազագույն ժամաքանակը հիմնական դպրոցում չի կարող լինել ընդհանուր նորմատիվային ժամաքանակի կեսից պակաս, իսկ ավագ դպրոցում՝ 30 տոկոսից պակաս:

Հոդված 7. Հանրակրթական ծրագրերը

1. Հանրակրթական հիմնական ծրագրերն ուսումնական պլանների ու առարկայական ծրագրերի և դրանց համապատասխան ուսուցման կազմակերպման ձևերի, միջոցների ու մեթոդների ամբողջությունն է, որն ապահովում է հանրակրթության պետական չափորոշիչով սահմանված՝ շրջանավարտներին ներկայացվող նվազագույն որակական պահանջները՝ ըստ մակարդակների:
2. Հանրակրթական լրացուցիչ ծրագրերը նպատակաուղղված են հիմնական ծրագրերից դուրս սովորողների նախաօրոշությունների և կրթական պահանջմունքների բավարարմանը: Հանրակրթական լրացուցիչ ծրագիր կարող է իրականացնել ուսումնական հաստատությունը կամ այլ կազմակերպություն՝ համաձայն իր կանոնադրության:
3. Հանրակրթական հիմնական ծրագրերը, բացի նախադպրոցական ծրագրից, ներառում են նաև հետևյալ ծրագրերը.
 - 1) տարրական հանրակրթական (ընդհանուր, մասնագիտացված, հատուկ).
 - 2) հիմնական հանրակրթական (ընդհանուր, մասնագիտացված, հատուկ).
 - 3) միջնակարգ հանրակրթական (ընդհանուր, մասնագիտացված, հատուկ):

Հանրակրթական ընդհանուր ծրագրերը ներառում են նաև հոսքային կամ առանձին առարկաների խորացված ուսուցման ծրագրերը:

4. Կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմինը մշակում և հաստատում է տարրական, հիմնական և միջնակարգ հանրակրթական ընդհանուր, մասնագիտացված և հատուկ պետական ծրագրեր (այսուհետ՝ հանրակրթական պետական ծրագիր):

Հանրակրթական պետական ծրագիրը ներառում է օրինակելի ուսումնական պլանը, առարկայական չափորոշիչներն ու ծրագրերը, երաշխավորված դասագրքերի ցանկը, ծրագրի իրականացումն ապահովող իրավական այլ ակտեր:

5. Հանրակրթական պետական ծրագրի օրինակելի ուսումնական պլանը կազմված է պետական և դպրոցական հետևյալ բաղադրիչներից.
 - 1) պետական բաղադրիչը ներառում է առարկայացանկը և դրան հատկացվող ժամաքանակները.
 - 2) դպրոցական բաղադրիչին հատկացված ժամաքանակը նախատեսված է հոսքային կամ առանձին առարկաների խորացված կրթական ծրագրերի իրականացման և (կամ) սովորողների նախաօրոշություններին, ուսումնական հաստատության առանձնահատկություններին, համայնքի կարիքներին համապատասխան կրթություն կազմակերպելու նպատակով: Դպրոցական բաղադրիչը տնօրինում է ուսումնական հաստատությունը:

Հանրակրթական պետական ծրագրի իրականացումը ուսումնական հաստատությունն օրինակելի ուսումնական պլանի հիման վրա հաստատում է իր ուսումնական պլանը:

6. Կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմինը կարող է հաստատել այլընտրանքային հանրակրթական հիմնական, այդ թվում փորձարարական, հեղինակային և միջազգային ծրագրեր, որոնք չեն հակասում հանրակրթության պետական չափորոշիչին:

6.1. Ուսումնական հաստատությունները կարող են միջազգային ծրագրեր իրականացնել և օտար լեզուներով կրթություն կազմակերպել բացառապես Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշումով: Ուսումնական հաստատությանը օտար լեզվով կրթություն կազմակերպելու թույլտվություն տալու կարգը մշակում է կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմինը և ներկայացնում Հայաստանի Հանրապետության կառավարության հաստատմանը:

Օտար լեզվով կրթական ծրագրեր կարող են իրականացնել բացառապես ոչ պետական ուսումնական հաստատությունները, ինչպես նաև միջպետական, միջկառավարական համաձայնագրերով ստեղծված ուսումնական հաստատությունները:

Օտար լեզվով կրթական ծրագրեր իրականացնող՝ սույն մասով սահմանված ուսումնական հաստատություններում սովորող Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիների համար հայոց լեզվի և հայագիտական առարկաների հայերենով ուսուցումը պարտադիր է՝ հանրակրթության պետական չափորոշիչի համապատասխան:

Սույն մասով սահմանված ուսումնական հաստատությունների առավելագույն թիվը ՀՀ 11-ն է, որից՝ 1) երկուսը կարող են ստեղծվել որպես ոչ պետական ուսումնական հաստատություններ Դիլիջան և Ջերմուկ քաղաքներում և կրթություն կազմակերպել առնվազն 6-րդ դասարանի հիմքի վրա (7-րդ դասարանից).

2) ինը կարող են ստեղծվել նաև միջպետական և (կամ) միջկառավարական համաձայնագրերի հիման վրա և իրականացնել միջնակարգ կրթության երրորդ աստիճանի հանրակրթական ծրագրեր:

Նույն օտար լեզվով կրթական ծրագիր իրականացնող ուսումնական հաստատությունների առավելագույն քիվը 4-ն է:

Սույն մատվ սահմանված ուսումնական հաստատությունները չեն կարող ունենալ մասնաճյուղ կամ ստորաբաժանում:

7. Հանրակրթական հիմնական ծրագրերը կառուցվում են հաջորդականության և շարունակականության սկզբունքով: Հանրակրթական հիմնական ծրագրերը, ըստ կրթական աստիճանների, դասակարգվում են.

- 1) 1-ին աստիճանի՝ տարրական.
- 2) 2-րդ աստիճանի՝ հիմնական.
- 3) 3-րդ աստիճանի՝ միջնակարգ:

Հանրակրթական ծրագրերի յուրացման արդյունքներն ամփոփվում են կրթական յուրաքանչյուր աստիճանի ավարտին: Հանրակրթական ծրագրի նախորդ աստիճանը չյուրացրած սովորողին չի թույլատրվում անցնել հանրակրթության հաջորդ աստիճան:

8. Միջնակարգ կրթության նորմատիվային ժամկետը 12 տարի է՝ եռաստիճան համակարգով.

- 1) 1-ին աստիճան՝ 4 տարի, 1-4-րդ դասարաններ.
- 2) 2-րդ աստիճան՝ 5 տարի, 5-9-րդ դասարաններ.
- 3) 3-րդ աստիճան՝ 3 տարի, 10-12-րդ դասարաններ:

9. Մասնագիտացված հանրակրթական, արտակարգ ընդունակություններ դրսևորած երեխաների, կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաների և այլընտրանքային կրթական ծրագրերի իրականացման համար կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմինը կարող է սահմանել այլ ժամկետներ:

10. Հանրակրթական հիմնական ծրագրերը, որպես անբաժանելի մաս, կարող են ներառել՝

- 1) ուսումնական հաստատության կողմից իրականացվող ուսումնամեթոդական, փորձարարական, հետազոտական աշխատանքները.
- 2) մանկավարժական աշխատողների մասնագիտական կատարելագործման միջոցառումները.
- 3) սովորողների համար հանրակրթական լրացուցիչ դասընթացների կազմակերպումը.
- 4) սովորողների առողջության պահպանման միջոցառումները.
- 5) սովորողների սննդի կազմակերպումը.
- 6) սովորողների տրանսպորտային կազմակերպված փոխադրումները.
- 7) սովորողների երկարօրյա ուսուցման և (կամ) գիշերակացի կազմակերպումը.
- 8) ուսումնաարտադրական բազաներում, մարզաառողջարարական ճամբարներում սովորողների ուսուցման, դաստիարակության ու հանգստի կազմակերպումը:

11. Հանրակրթական հիմնական ծրագրերից յուրաքանչյուրի (այդ թվում՝ նախադպրոցական) իրականացումը լիցենզավորման ենթակա գործունեություն է:

Հանրակրթական ծրագրերի իրականացման լիցենզիան տալիս է կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմինը՝ լիցենզավորման գործընթացը կարգավորող օրենքով սահմանված կարգով:

(7-րդ հոդվ. փոփոխ. 08.12.2010 թ. ՀՕ-240-Ն, լրացում՝ 22.12.2010 թ. ՀՕ-30-Ն)

Հոդված 10. Ուսումնական հաստատության կառավարումը

1. Ուսումնական հաստատության կառավարումն իրականացվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ և ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ սահմանված կարգով:

2. Ուսումնական հաստատության ընթացիկ գործունեության ղեկավարումն իրականացնում է ուսումնական հաստատության գործադիր մարմինը՝ տնօրենը, որը ընտրվում (նշանակվում) և ազատվում է (նրա լիազորությունները դադարում են) օրենսդրությամբ և ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ սահմանված դեպքերում և կարգով:

3. Պետական ուսումնական հաստատությունն ունի կոլեգիալ կառավարման մարմին՝ խորհուրդ (այսուհետ՝ խորհուրդ):

4. Ուսումնական հաստատության կառավարման մարմինների լիազորությունները սահմանվում են օրենքով և ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ:

5. Ուսումնական հաստատության կրթական գործունեության արդյունավետ կազմակերպման նպատակով ձևավորվում են խորհրդակցական մարմիններ՝ մանկավարժական, ծնողական, աշակերտական խորհուրդներ, առարկայական մեթոդական միավորումներ, որոնց ձևավորման կարգը և իրավասությունները սահմանվում են ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ: Ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ կարող են նախատեսվել նաև այլ խորհրդակցական մարմիններ՝ հոգաբարձուների և այլ խորհուրդներ:

6. Ուսումնական հաստատության կառավարմանը մասնակցում են ուսումնական հաստատության աշակերտական խորհրդի անդամները՝ խորհրդակցական ձայնի իրավունքով:

Հոդված 13. Ուսումնական հաստատության կրթական ծրագրերը

1. Ուսումնական հաստատությունը հանրակրթական ծրագիր(եր) կարող է իրականացնել համապատասխան լիցենզիայի առկայության դեպքում՝ համաձայն իր կանոնադրության: Ուսումնական հաստատության կողմից իրականացվող հանրակրթական ծրագրերն ամրագրվում են իր կանոնադրությամբ:

2. Ուսումնական հաստատությունը հիմնադրի որոշմամբ հանրակրթական ծրագիրը կարող է իրականացնել ցերեկային, երկարօրյա եւ (կամ) գիշերօթիկ աշխատակարգով:

Հողված 14. Ուսումնական պլանները

1. Ուսումնական հաստատությունում կրթական գործընթացը կազմակերպվում է՝ համաձայն հանրակրթության պետական չափորոշչի և ուսումնական հաստատության տարեկան ուսումնական պլանի:

2. Ուսումնական հաստատությունում իրականացվող յուրաքանչյուր հանրակրթական ծրագրի համար կազմվում է առանձին ուսումնական պլան՝ հանրակրթության պետական չափորոշչի պահանջներին համապատասխան:

3. Հանրակրթական պետական ծրագիր իրականացնող ուսումնական հաստատությունն իր ուսումնական պլանները կազմում է օրինակելի ուսումնական պլանների հիման վրա:

Օրինակելի ուսումնական պլանի դպրոցական բաղադրիչով նախատեսված ժամաքանակը ուսումնական հաստատությունը բաշխում է պետական բաղադրիչով սահմանված կամ կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմնի երաշխավորած առարկաներին:

4. Ուսումնական հաստատությունը վճարովի հիմունքներով կարող է իրականացնել հանրակրթական եւ (կամ) մասնագիտական լրացուցիչ կրթական ծրագրեր, ինչպես նաեւ այլ ծառայություններ՝ համաձայն իր կանոնադրության եւ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած կարգի:

Սովորողների մասնակցությունը լրացուցիչ վճարովի պարապմունքներին կամավոր է եւ իրականացվում է ուսումնական հաստատության եւ ծնողի միջեւ կնքված պայմանագրի հիման վրա, որի օրինակելի ձևը հաստատում է կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմինը:

Հավելված N 3

ՀՀ կառավարության 2002 թ.-ի
հուլիսի 25-ի N 1392-Ն որոշման

Հավելված

ՀՀ կառավարության 2010 թ.-ի
հուլիսի 15-ի N 954 -Ն որոշման

Օ Ր Ի Ն Ա Կ Ե Լ Ի Կ Ա Ն Ո Ն Ա Դ Բ ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն
«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ
ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆ» ՊԵՏԱԿԱՆ ՈՉ ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ
(Կրճատումներով)

90. Մեթոդական միավորումները ստեղծվում են նույն առարկայի երեք և ավելի ուսուցիչների առկայության դեպքում: Մյուս դեպքերում կարող են ձևավորվել մեթոդական միավորումներ հարակից առարկաների ուսուցիչներից:

91. Դասավարների համար ստեղծվում է տարրական կրթության մեթոդական միավորում:

92. Առարկայական կամ տարրական կրթության մեթոդական միավորումը՝

1) քննարկում է հանրակրթական առարկայական չափորոշիչներին համապատասխան ուսումնական ծրագրերի, ուսումնական պլանների նախագծերը, նոր փորձարկվող դասագրքերը, ձեռնարկները, մեթոդական ձեռնարկները, և դրանց քննարկումների վերաբերյալ ուսուցիչներին (դասավարներին) տալիս երաշխավորություններ:

2) ուսումնասիրում, ընդհանրացնում է մանկավարժական առաջավոր փորձը և ներդնում սյրակտիկ աշխատանքում:

3) նպաստում է ուսուցիչների (դասավարների) որակավորման բարձրացմանը:

4) որակավորման տարակարգ չունեցող սկսնակ ուսուցիչներին (դասավարներին) նախապատրաստում է ստեստավորման:

5) կազմակերպում է մասնագիտական և մանկավարժական-մեթոդական, խորհրդակցություններ, խորհրդատվություններ:

6) ուսուցիչներին (դասավարներին) հաղորդակից է դարձնում մանկավարժության նորագույն նվաճումներին, կազմակերպում է սեմինարներ, մանկավարժական-մեթոդական ընթերցումներ:

7) սահմանված կարգով կազմակերպում է փորձարկվող դասագրքերի փորձաքննություն:

8) մանկավարժական խորհրդում քննարկելուց հետո առաջարկություն է ներկայացնում հանրակրթական դպրոցի տնօրենին՝ ուսումնական պլանի դպրոցական բաղադրիչի ժամերի տնօրինման մասին:

9) կատարում է ուսումնական պլանով սահմանված դասաժամերի նախնական բաշխում և առաջարկություն է ներկայացնում հանրակրթական դպրոցի տնօրենին:

10) կազմակերպում է դպրոցական օլիմպիադաներ, առարկայական մրցույթներ և այլ միջոցառումներ:

93. Տարբեր հանրակրթական դպրոցների և ուսուցիչների նախաձեռնությամբ կարող են ստեղծվել միջդպրոցական մեթոդական միավորումներ:

94. Մեթոդական միավորումների նիստերը գումարվում են ամիսը առնվազն մեկ անգամ: Սահմանված կարգով նիստերն արձանագրվում են:

Վավերացնում եմ՝

Տնօրեն

[Handwritten signature]

31.08.2022թ.

Կ.Տ. օրը, ամիսը, տարեթիվը

Երախավորվում եմ՝

Տնօրենի տեղակալ

[Handwritten signature]

31.08.2022թ.

օրը, ամիսը, տարեթիվը

«Քարտեզարկ» և «Գրեթործարկ» առարկաների մեթոդական միավորման անվանումը

**ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ
ՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՄԻԱՎՈՐՄԱՆ
ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ
ՏԱՐԵԿԱՆ ՊԼԱՆ-ԾՐԱԳԻՐ**

«2022 - 2023» ուսումնական տարի

Ընդունվել է մեթոդական միավորման

2022 թվականի օգոստոս -ի 31 -ի թիվ 1 -ի

Ո Ր Ո Շ Ո Ւ Մ Ո Վ

ՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՄԻԱՎՈՐՄԱՆ ԿԱԶՄԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ԵՎ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՏՎՅԱԼՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ԱՂՅՈՒՄԱԿ

Թիվ	Ազգանունը, անունը, հայրանունը	Ծննդյան թիվը	Կրթությունը	Որակավորումը	Ստաժը	Ի՞նչ առարկա է դասավանդում	Դասավանդվող դասարանները	Շաբաթ. ժամերը
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Պամբյան Հասմեհ Պամբյանի	1940	Քաղցրաբ.	Քաղցրաբ.	43	Քաղցրաբ.	\tilde{x}^P ; \tilde{x}^{IP}	16
2	Գաբրիելյան Պեղոս Վարդի	1955	Քաղցրաբ.	Քաղցրաբ.	38	Քաղցրաբ.	\tilde{x}^{IP} , \tilde{x}^{IIW} , \tilde{x}^{IIA}	16
3	Վանուկյան Բեկմեհ Քեչեմեհ	1961	Քաղցրաբ.	Քաղցրաբ.	24	Քաղցրաբ.	\tilde{x}^{W} , \tilde{x}^{I} , $\tilde{x}^{I?}$, $\tilde{x}^{II?}$	18
4	Քարաբիտյան Վերա Պամբյանի	1991	Քաղցրաբ.	Քաղցրաբ.	0	Դեֆորմաց.	\tilde{x}^{W} , $\tilde{x}^{IP?}$, \tilde{x}^{I} , \tilde{x}^{IP} , $\tilde{x}^{I?}$	
5							$\tilde{x}^{II?}$, $\tilde{x}^{II?}$	10
6								
7								
8								
9								
10								
11								
12								
13								
14								
15								
16								
17								
18								
19								
20								

2021-2022 ուսուցարան «Վարկածաբանական» և «Գնահատ-
մանական» առարկաների ծանուցանագրի առարկա-
րամասերը կապակցված են կանոնադրի ծանու-
ցանագրի փոփոխված առարկաներից սլաքներ, ինչ-
պես նաև դարձյալ և ԳԳՎՎԵՒՅԻ կողմից սրբան-
կանացիություններ: Գրառվել են՝ 1) ծանուցանագրի
առարկաների դասարանում կանոնադրի օրենքներ
նախաձեռնել: 2) քննարկել են քննարկի պատճառներ-
ները ու գրառել առարկաների կարևորագույն փոփո-
խությունները կանոնադրից: 3) շեշտադրել
են փոփոխված դասարաններ: 4) Գրառվել է կանոն-
ադրից և ինքնուրույն լսարանների դերը:
5) Գրառվել և փոփոխված օրենքներով կարևորագույն
առարկաների շեշտադրել են կարևորություններ: 6) Չար-
վել են փոփոխված առարկաների օրենքներով
կանոնադրից ուղղորդվել: 7) ծանուցանագրի կապակց և
փոփոխել է «Վարկածաբանական» առարկայի փոփոխ-
ված փոփոխված նյութեր: 8) «Վարկածաբանական» առարկայի
նախաձեռնել ծանուցանել և փոփոխել կարևորագույն
և կանոնադրի օրենքներում: 9) Գրառված փոփո-
խություններ առարկաներում ու փոփոխված առարկաներ
կանոնադրից ու փոփոխված առարկաներ:

Ուսուցարան ընթացքում կապակց և կանոնադրի
են ընդ 12 նրան, որից 10 կարևոր և
2 կարևորներ, կապակց են կարևորագույններ:
«Վարկածաբանական» և «Գնահատմանական» առար-
կաների ծանուցանագրի շեշտադրել են

ՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՄԻԱՎՈՐՄԱՆ ԿՈՂՄԻՑ (ՆՈՐ) «2022-2023» ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ
ՏԱՐՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼԻՔ ՈՒՍՈՒՄՆԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՐԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ
ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՈՒՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

2022-2023 տարիքում, որպես ծերացման փուլում
աշխարհում և կյանքում ուղղորդված
փոփոխություններ

- առարկայական շարժումներ, մտածելակերպ
ճիշդներ և դրանց բացատրություններ, զանա-
գրություններ, ծերացման ուղեկցումներ, շեղումներ
մտածելակերպում և փոփոխումներ

- սպասելիքային կառավարման արժեքներ
շարժումներով որոշվող ճիշդներ բովանդակ-
ություններ արարողներ անհատներ յուրաքանչյուր

- սպասելիքային ծանուցումներ առարկայական
բացատրություններ ճիշդ ծրագրի առարկաներ
մտածելակերպում գործընթաց և ճիշդներում
կյանքում աշխարհումներ բարձր աստիճանում

- ծանուցումներ առարկայական փոփոխում
արժեքներ, մտածելակերպում որոշումներում բարձր
(արարողներ և կանոններ արժեքներում), նոր արժե-
քներումներ փոփոխում և նորարարություններ
կիրառում մտածելակերպում գործընթացում

- ծանուցումներում մտածելակերպում արժեքներում
աշխարհումներ արդյունավետ կառավարում

- ներդրումներ առարկայական ճիշդներ և
արժեքներում կառավարում և անհատում

- մասնակցի զարգացման բարձրություններ արժեքներում
ճիշդներում առարկայական անհատում

- աշխարհումներ առարկայական բարձրություններ
կանոններում և կանոններում աշխարհումներ
կառավարում

«Արժեքներում» և «Գեորգիանում» առարկայական
կանոններ ծանուցումներ և կանոններ ճիշդներում
2. Գեորգիանում

**ՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՄԻԱՎՈՐՄԱՆ ՈՒՄՈՒՍՈՒՄՆԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ
ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ « 2022 - 2023 » ՈՒՄՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐՎԱ
ՊԼԱՆ-ԾՐԱԳԻՐՆ ԸՍՏ ԱՄԻՍՆԵՐԻ՝ ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ**

Թիվ	Օրը, ամիսը, տարեթիվը	Ուսումնադաստիարակչական աշխատանքի անվանումը կամ համառոտ բովանդակությունը	Կատարող պաշտոնյան ազգանուն անունը	Նշումներ կատարման մասին
1.	31.08 2022թ.	2022-2023 ուսուցանելու մասնակցությունը Տասնամյակին զուգընթաց համայնքային կամ աշխատանքային խմբի անդամ պանելի փնտրելով	Մասնակցություն	Հայտարարված է
2.		Զանգերի դասարանային		Հայտարարված է
3.		Պենալիսի պանելների փնտրելով:		Հայտարարված է:
4.	01.09 2022թ.	Կրթական ծրագրի մասնակցությունը զբոսային ծրագրի աշխատանքի մասին տրամաբանական գործընթացների փնտրելով և փնտրելով ծրագրի մասին	Մասնակցություն	Հայտարարված է:
5.		Կրթական ծրագրի մասնակցությունը տրամաբանական գործընթացների փնտրելով:		Հայտարարված է

ՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՄԻԱՎՈՐՄԱՆ ՈՒՄՈՒՍՈՒՄԱԴԱՏՔԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ
ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ « 2022 - 2023 » ՈՒՄՈՒՄԱԿԱՆ ՏԱՐՎԱ
ՊԼԱՆ-ԾՐԱԳԻՐՆ ԸՍՏ ԱՄՆՆԵՐԻ ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ

Թիվ	Նիստի ամիսը տարեկան	Ոչ առանց օրհավանության աշխատանքի անկատարներ կամ համապատասխանություն	Կատարող պաշտոնյան ազգանուն անուն	Կատարողի կառուցվածք
1		Ճանաչողական աշխատանք հարմարագիտական ֆեմինիզմ:		
2		10-րդ դասարանից բնական աշխատանքի քաղաքացիական աշխատանք:		
3		Վերականգնողական և ճանաչողական աշխատանքի համագործակցություն:		

**ՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՄԻԱՎՈՐՄԱՆ ՈՒՄՈՒՍՈՒՄՆԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ
ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ « 2022 - 2023 » ՈՒՄՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐՎԱ
ՊԼԱՆ-ԾՐԱԳԻՐՆ ԸՍՏ ԱՄԻՄՆԵՐԻ՝ ՆՈՅԵՄԲԵՐ**

Թիվ	Օրը, ամիսը, տարեթիվը	Ուսումնադստիարակչական աշխատանքի անվանումը կամ համառոտ բովանդակությունը	Կատարող պաշտոնյան ազգանուն անունը	Նշումներ կատարման մասին
1.		Պարզությունների անցկացումը գլխավորություններ բաների կարգապահում, աշակերտներին կարգապահում;		
2.		Չեզոքացումը ճիշդություններ կարգապահումը անցումը:		
3.		Պատասխանները ուրույն և ազատորեն գրելիքներն ուսուցիչներին (հարցազուտուցումներ):		

**ՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՄԻԱՎՈՐՄԱՆ ՈՒՍՈՒՍՈՒՄՆԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ
ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ «2022 - 2023» ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐՎԱ
ՊԼԱՆ-ԾՐԱԳԻՐՆ ԸՍՏ ԱՄԻՍՆԵՐԻ՝ ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ**

Թիվ	Օրը, ամիսը, տարեթիվը	Ուսումնադատիարակչական աշխատանքի անվանումը կամ համառոտ բովանդակությունը	Կատարող պաշտոնյան ազգանուն անունը	Նշումներ կատարման մասին
1.		Վեճժողովից ազդանշանով- Ներքին կապճակներ պում և անցկացում:		
2.		12-րդ դասարաններին ուսուցչաների փնտրության ի կրկնաճյուղի նախա- նական դասարանը- բանը, ուսուցչից ներքին թեճարարի պրակտի- կայումներ:		
3.		12-րդ դասարաններին պրակտիկական առարկայա- կան փնտրություններ ձևափոխ:		

ՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՄԻԱՎՈՐՄԱՆ ՈՒՍՈՒՄՈՒՄՆԱԳԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ
ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ «2022-2023» ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐՎԱ
ՊԼԱՆ-ԾՐԱԳԻՐՆ ԸՍՏ ԱՄԻՍՆԵՐԻ ՀՈՒՆՎԱՐ

Ծր. ամիս տարեթիվ	Ինտենսիվաբարակցական աշխատանքի աճափանքի կամ նախապես բաժանարարություն	Կատարող արշտնի ընդ արժանին անունը	Ելումներ կատարման մասին
1	Շաբաթի կրկնությամբ արշտնի մասին		
2	Կարգալի. 12-րդ դասը- րանների արդյունքների արժագանակման ֆեյնթ- յունների արշտնի մասին կրկնությամբ:		
3	Շաբաթի կրկնությամբ զյեթ- անասյունների դպրու- ղաների մասին ար- շտնի մասին կրկն- ությամբ:		

ՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՄԱՎՈՐՄԱՆ ՈՒՄՈՒՄՈՒՄՆԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ
ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ « 2022 - 2023 » ՈՒՄՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐՎԱ
ՊԼԱՆ-ԾՐԱԳԻՐՆ ԸՍՏ ԱՄՍՆԵՐԻ՝ ՓԵՏՐՎԱՐ

Թիվ	Օրը, ամիսը, տարեթիվը	Ուսումնագոտիարական աշխատանքի անվանումը կամ համառոտ բովանդակությունը	Կատարող պաշտոնյան ազգանուն անունը	Նշումներ կատարման մասին
1		Ամենօրեների ծանուցագրային ու նախընթացների գարգացման աշխատանքներ գարգացման իրականացումը:		
2		Քննարկային դասընթացների անցումը կարգադրված և կատարվող ծրագրի ու նպատակների ճշգրիտ դրոշմով:		

ՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՄԻԱՎՈՐՄԱՆ ՈՒՍՈՒՍՈՒՄՆԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ
ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ «2022 - 2023» ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐԿԱ
ՊԼԱՆ-ԾՐԱԳԻՐՆ ԸՍՏ ԱՄԻՄՆԵՐԻ՝ ԱՊՐԻԼ

Թիվ	Օրը, ամիսը, տարեթիվը	Ուսումնադաստիարակչական աշխատանքի անվանումը կամ համառոտ բովանդակությունը	Կատարող պաշտոնյան ազգանուն անունը	Նշումներ կատարման մասին
1		Վերաբերվածության ճիշտ գրկերի կարգադրումների ծանոթացում:		
2.		10-րդ և 11-րդ դասարանների մեթոդական կատարումների փոխազդեցական ֆիմսերի ցուցումներ և իրարից փոխարինում:		

ՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՄԻՎՈՐՄԱՆ ՈՒՄՈՒՍՈՒՄՆԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ
ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ « 2022 - 2023 » ՈՒՄՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐՎԱ
ՊԼԱՆ-ԾՐԱԳԻՐՆ ԸՍՏ ԱՄԻՍՆԵՐԻ՝ ՄԱՅԻՍ

Թիվ	Օրը, ամիսը, տարեթիվը	Ուսումնադատարակչական աշխատանքի անվանումը կամ համառոտ բովանդակությունը	Կատարող պաշտոնյան ազգանուն անունը	Նշումներ կատարման մասին
1		<p>10-րդ և 11-րդ դասարանների Խաչատրյան ազգայնագիտության խմբակի օրացույցի մշակումը և 12-րդ դասարանների պատմության խմբակի օրացույցի մշակումը Երևանի քաղաքի Երևանի մարզպետարանում:</p>		
2.		<p>Օրացույցի կազմակերպումը և հյուսիսային շրջանի մարզպետարանում:</p>		

ՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՄԻԱՎՈՐՄԱՆ ՈՒՄՈՒՄՈՒՄՆԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ
ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ « 2022-2023 » ՈՒՄՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐՎԱ
ՊԼԱՆ-ԾՐԱԳԻՐՆ ԸՍՏ ԱՄԻՄՆԵՐԻ ՀՈՒՆԻՍ

Թիվ	Օրը, ամիսը, տարեթիվը	Ուսումնադաստիարակչական աշխատանքի անվանումը կամ համառոտ բովանդակությունը	Կատարող պաշտոնյան ազգանուն անունը	Նշումներ կատարման ընթացքում
1.		Ֆորմացիայի մեթոդները և արդյունավետությունը:		
2.		Պրոբլեմային սովորողի և ինքնուսուցանողի մեթոդները և արդյունավետությունը:		
3.		Պարզաբան կարգավորող աշխատանքները և արդյունավետությունը:		
4.		Գրականության քննարկում:		